en de laastgemelde f 1.865,1,8 minder zijn geweest. Fol. 581v-582r.

(Er is aanbevolen de inkomsten, die f15.158 lager waren dan het voorafgaande jaar, te vermeerderen en de uitgaven, die vergeleken met 1759/60 f 22.568 hoger waren, te verminderen tot wat voorgeschreven is. Over de uitstaande gelden, het debet van f 55.956 en de hopeloze schulden van f 11.262 is informatie gevraagd. Omdat uit de maandelijkse rapporten over de kleine kas vanaf 1 september 1760 tot eind augustus 1761 niet blijkt dat deze was nageteld, moeten de rapporten onder ede bevestigd worden. Nu wordt daarin slechts vermeld wat volgens de kassier in de kas aanwezig is. Als de gecommitteerden niet kunnen verklaren dat zij de kas hebben nageteld, verbeuren zij een boete van twee maanden gage ten gunste van de armen. [fol. 583] Het bestuur schijnt oud payement en duiten tegen weinig dukatons op te kopen om er zich elders van te ontdoen met de opzet om nieuw payement tegen groot geld of duiten aan particulieren te verkopen met 5 tot 10 % winst. Er mogen niet meer oud payement en duiten ontvangen worden, dan wederom zonder nadeel kunnen worden uitgegeven, omdat het geld van de Compagnie niet mag gaan rondzwerven. De gouverneur van Bonthain en Tompoballang en voor de overige districten resident Godfried Carel Meurs hebben de vertiening in de Zuiderprovincies verricht. Dit jaar heeft zij 263 last en 70 gantang rijst en 8755 bossen nely opgebracht, wat 37 last, van $3066\frac{3}{2}$ lb, en 332 gantang rijst minder is, maar 1771 bossen nely meer dan het voorafgaande jaar. De vertiening in de Noorderprovincies bracht 191 last en $1376\frac{1}{6}$ lb rijst en 12.781 bossen nely op, wat 35 last en 1690 lb rijst en 1408 bossen nely minder is dan het voorafgaande jaar. [fol. 584] Door de droogte in mei en juni is het grootste gedeelte van het gewas op het veld door de zon verbrand. Bij de verpachting van de domeinen op 24 december 1760 zijn de in- en uitvoerrechten opgehouden bij rsd 1000 per maand en, daar er geen liefhebbers waren, twee dagen later daarvoor gegund, wat rsd 1900 minder is dan in het voorafgaande jaar. De pacht van de sterke drank bracht rsd 1200 per jaar op, wat rsd 90 minder is, die van het hoofdgeld van de Chinezen rsd 1020, wat 96 meer is, de speeltafels rsd 878, wat rsd 28 minder is, de bazaren neringkraampjes rsd 230, wat rsd 8 meer is, en het slachten van vee rsd 175 per jaar, of rsd 21 minder dan het voorafgaande jaar. De pachters van de tol voerden met betrekking tot de in- en uitvoerrechten het volgende aan voor de lage opbrengst, waaronder het derde, vierde en vijfde punt opmerkelijk zijn.)

Het eerste dat veele met negotie geladene vaartuigen van Macassar vertrekken na Toratea, Neratte, Saleyer en Boegies, en dat die, om bevrijd te zijn van de thol, een pas nemen na Bonthain, alwaar ze dan van den resident een pas neemen om verder na evengemelde plaatszen te gaan en dus ongestraft de pagt fraudeeren.

Het tweede dat de inwoonders van het eiland Sabouton op Macassar een pas neemen voor een ledig vaartuig na de Boegis en, die verkregen hebbende, hare lading ten gemelde eylande inneemen tot prejuditie en merkelijke schade der pagters, en

Het derde dat er sommige vaartuigen clandestin na Passir en Cayelie varen, nemende een pas na Mandhar, almede om bevrijd te blijven van het betalen der thollen. Weshalven wij hebben goedgekeurt de middelen van voorziening die de ministers ter harer sessie van den 5° januarij deses jaars daartegens hebben tewerkgestelt, met niet alleen de residenten der buitenposten te interdiceeren het geeven van passen aan sodanige vaartuigen, als van Macassar derwaards vertrekken en aan deselve eenlijk te permitteeren om in dorso van gezegde passen bekent te stellen, wanneer sodanige vaartuigen aldaar zijn aangeland, en weder na Macassar cours neemen. Maar ook met den sabandhaar te gelasten om alle degeene die aan 't casteel Rotterdam passen neemen, daarvan kennis te geven en wijders die van Sabouton aan te zeggen dat ze, een pas neemende om na de Boegis dan wel ergens anders te navigeeren, na het verkrijgen derzelve direct na Macassar moeten onder zeyl gaan, sonder het eyland Sabouton vooraf aan te doen, op pæne van confiscatie harer inhebbende marchandises en verbeurte der boete daarop gestelt. Met dese ampliatie nogtans dat de confisctatie van vaartuig en lading mede sal moeten plaats-